

I děti, které se učí doma, musejí na přezkoušení

(Olomoucký deník, 4.11.2015, Petra Pášová)

Místo v lavicích poznávají matematiku a psaní v pohodlí domova. I v Olomouckém kraji přibývá rodičů, kteří na sebe berou úděl pedagogů

Doloplazy, Grygov – Nina Bartíková letos nastoupila do první třídy. Do školy ale nechodí, učí ji doma její maminka. Bartíkoví z Grygova na Olomoucku patří mezi ty rodiny, které své děti vzdělávají v domácí škole. Spolupracují ale se Základní školou v Doloplazech na Olomoucku, která Ninu zapsala. Vedení školy potvrzuje, že zájem o domácí vzdělávání rok od roku roste.

Benjamíněk rodiny Bartíkových se učí doma stejně jako jeho dva sourozenci. "Ninuška chodila do školky jen poslední rok, kdy se koná pasování na školáka, a o to jsme ji nechtěli ochudit. Jinak byla doma a protože jsme už dříve měli dvě starší děti v domácí škole, řekli jsme si, že když oni měli takový servis, ať ho má Ninuška taky," usmívá se Ivana Bartíková. První dceru doma učila tři roky a syna rok. "Rozhodně nemáme nic proti našim školám, pro domácí vzdělávání jsme se rozhodli proto, že jsme chtěli být se svými dětmi. Jsme rádi, že můžeme být u toho, jak se dítě vyvíjí, odhaluje zákonitosti v matematice, učí se číst a psát," vysvětluje maminka.

Pod hlavičkou Asociace domácího vzdělávání na Moravě nabízí možnost domácí výuky škola v Zábřehu na Šumpersku, v Ostravě a Základní škola v Doloplazech u Olomouce. Právě ta žáčky pod svými křídly vede už čtvrtým rokem. "Začali jsme ve školním roce 2012/2013 a to s jednou holčičkou. V pololetí už bylo dětí pět, druhý rok jsme jich měli patnáct, loni a letos okolo pětadvaceti. Zájem stále roste," říká ředitelka doloplazské školy Jana Štefanová.

Když některý z rodičů zvažuje, že bude dítě učít doma, stačí mu podat žádost o individuální vzdělávání. "Při pohovoru si řekneme podmínky a vysvětlíme pravidla, která nelze překračovat. Za školní rok dítě dvakrát přezkoušíme, snažíme se ale s rodiči a dětmi scházet víckrát. Pak musejí navštívit pedagogicko psychologickou poradnu, kde rozhodnou o tom, zda je pro dítě lepší vzdělávat se doma, nebo v klasické škole," vyjmenovává ředitelka školy podmínky. Domácí výuka je v České republice zatím možná pouze pro první stupeň, kde rodičům stačí maturitní vzdělání. "Druhý stupeň je stále v pilotním ověřování a ministerstvo školství rozhodne, jestli, a případně od kdy, se bude v domácí škole pokračovat. Tady však už rodič musí mít vysokoškolské vzdělání, což může být omezení. Myslím si, že je to tak správně, každý má právo na svou vzdělávací cestu, a je zapotřebí, aby rodiče měli celkový přehled a dali dítěti to, co cítí a chtějí nejen oni, ale i co naše školství žádá," pokračuje ředitelka. Důvody, proč rodiče vzdělávají své děti doma, jsou různé. Mezi ty nejčastější patří, že děti jsou buď nadprůměrně inteligentní, nebo mají zdravotní postižení či jiné handicap, takže potřebují pomalejší tempo a čas na práci. "Patří sem i děti z rodin různého náboženského vyznání. Rodiče chtějí svým dětem předávat rodinné hodnoty, dát jim své základy a hlavně věnovat svůj čas rodině, která je pro ně pevným bodem. Dále se mezi nimi vyskytují takové děti, které mají špatnou zkušenost v našem školství, jsou to děti šikanované, které v domácí škole hledají pro své učení klidné, láskyplné zázemí," pokračuje ředitelka Jana Štefanová.

Děti se doma učí podle učebnic a škola rodině řekne, co by mělo dítě do dalšího přezkoušení umět.

"Přezkoušení je formou rozhovoru, jehož podoba je volitelná. Může to být test, prezentace nebo ukázka na počítači. Děti učící se doma však musí naplňovat požadavky dané školy. Podle našich zkušeností pak mají více znalostí v tom, o co se v daný čas více zajímají. Když dítě například přitahuje vesmír, prohlubují tohle téma. Oproti tomu děti učící se ve škole mají zase o něco větší všeobecný přehled," míní ředitelka doloplazské školy.

Letos v červnu se rozloučili s prvními absolventy domácí výuky, kteří od září pokračují na druhém stupni. Problémy v kolektivu či s pedagogy nemají. "Jsou dobře připravení. Někteří se vracejí do běžné základní školy, jiní přecházejí na gymnázia a ti, kteří se necítí na to, aby se vrátili do běžného školského systému, přechází od nás do školy v Březové, kousek od Uherského Hradiště. Ta je zapojena do pilotního ověřování pro druhý stupeň," vysvětluje.

Zájem o alternativní vzdělávání roste a Jana Štefanová říká, že domácí škola může být do budoucna velkým tématem. "Jsou silné ročníky, plné třídy a přicházejí problémy s dětmi s handicapem. A také stále více rodičů chce pro své děti vzdělávací cestu, která jim nabízí větší míru svobody a odpovědnosti za svůj život, a domácí vzdělávání je právě jednou z nich," doplňuje ředitelka školy.

ANKETA DENÍKU

Uvítali byste jako děti možnost domácího vyučování?

Jakub Jurečka, 20 let, student, Prostějov

Rozhodně bych domácí výuku nebral. Škola musí zůstat, tam jsem prožil ty nejlepší zážitky. Kolektiv by mi určitě chyběl. Spíše bych navrhoval třeba posunutí vyučovací doby od devíti hodin dopoledne.

Jitka Václavková, 39 let, nezaměstnaná, Mohelnice

Spíše bych se přikláněla ke klasické docházce do školy, než k domácímu vzdělávání. Mně osobně by v případě vyučování doma chyběl kontakt s kolektivem dětí.

Jana Šatánková, 23 let, studentka, Olomouc

Rodiče mě učili celý život a dělají to pořád. Ale u klasické výuky bych to nechtěla. Jsem velmi společenská, a tak jsem uvítala výuku v kolektivu. Pokud by se děti učily jen doma, byly by závislé pouze na rodičích a chyběli by jim kamarádi.

Vendula Strašáková, 22 let, studentka, Olomouc

Myslím si, že u menších dětí je nejdůležitější socializace a budování vzorů. Chozením do školy si tak rozšiřují obzory a nacházejí vzory. Pro všechny typy dětí je velmi důležitý kolektiv. Měly by být alespoň v malé skupině dětí.

Michal Bunža, 72 let, důchodce, Přerov

Doma by mě to asi nudilo, rád na školu vzpomínám. Pokud je navíc člověk jedináček, moc by se do kontaktu s vrstevníky nedostal, to podle mě není dobře. Kolektiv je důležitý.

Alena Sehnalíková, 73 let, důchodkyně, Hranice

Domácí vyučování bych nechtěla. Bydleli jsme na vesnici a byla jsem ráda, když jsem mohla chodit mezi děti. Kolikrát jsme se museli brodit sněhem, ale do školy jsme se těšili.

Časté dotazy na domácí vzdělávání

a Jaké podmínky musím splnit, aby bylo mé dítě zařazeno do režimu individuálního vzdělávání?

Je potřeba vyplnit žádost o povolení individuálního vzdělávání, doložit vyjádření školského poradenského zařízení (pedagogickopsychologické poradny, kterékoli v České republice) a dosažené vzdělání vzdělavatele (rodiče). Souhlas vydává ředitel příslušné školy.

a Jaké vzdělání musíme mít, abychom mohli učit dítě doma?

Nejnižší dosažené vzdělání rodiče (nebo vzdělavatele) musí být pro výuku prvního stupně středoškolské s maturitou a pro výuku druhého stupně vysokoškolské (na oboru vzdělání nezáleží).

a Jak často se musí při individuálním vzdělávání dojíždět do školy?

Dle zákona je nutné takto vzdělávaného žáka přezkoušet dvakrát ročně, tedy v pololetí a ke konci školního roku. Častější návštěvy jsou samozřejmě možné (konzultace, navštěvování kroužků a podobně), vše záleží na dohodě mezi rodiči a školou.

a Dostane individuálně vzdělávaný žák učebnice?

Ano, i individuálně vzdělávaný žák je žákem školy, a proto má nárok na zapůjčení učebnic a pracovní

sešity, které používá daná škola pro své žáky.

Zdroj: Základní škola Březová – www.zsbrezova.eu